

Secundus liber Officiorum/ in quo de utili officiisq; ad vitam consequendum beatam utilibus disputatur/in duos partitur tractatus.

Tractatus primus ostendēs solas virtutes animi non corporis/ & externa que putantur bona. aliquid afferre utilitatis ad vitā beatā/ sex cōtinet capitula

Capitulum primum duas habens partes/ Primo in solo bono honesto vitam esse beatam. solūq; ipm illam efficere/ neminem dubitasse premitit. Secundo unde vita talis dicatur beata explicat.

Capitulum secundum tres habens partes. Primo varias philosophorum de vite humane beatitudine opiniones recitans/ quot & quibus in rebus beata talis vita veraciter consistat/ euangelicis declarat testimoniis. Secundo ostendit prophetaz/ anteq; philosophorum nomē fuisset auditum/ eandem de vite humane beatitudine eiusq; premo cum euangelio/ protulisse sententiam. Tercio nec dei cognitionem sine operibus / nec opera sine fidei cognitione beatam efficere vitam demonstrat.

Ca. iiii. predictarū opinionū secundā destruēs/ ostēdit/ non in rerū naturalū scientia/ sed in dei cognitione & vite innocentia/ vitam constare beatam.

Ca. iiii. duas de dictis opiniōib; euacuās/ i corporis dolorib; & persecutionib; vitā splendere beatam autoritatibus probat. & confirmat exemplis.

Ca. v. predictam peripateticorum opinionem confutans/ duas habens partes. Primo corporis aut externa bona nihil adiutorii afferre ad vitam beatam ostendit. Secundo corporis aut externa que putantur bona/ vite beate esse impeditiua / diuino declarat testimonio.

Ca. vi. duas hñs partes / Primo virtutē solā hui⁹ vite summū eē bonū / per eāq; solā / vitā acquiri eternā definit. Secūdo extra quosdā / nō ppter hui⁹ vite mala penalia hic beatā haberi vitā esse impossibile / exēplis sanctorum hic viuentium ostendit.

Tractatus secundus / que officia utilia / queq; utiliora / a quibusq; ducantur virtutibus explicans / tredecim continet capitula.

Capitulū primū / q̄tuor hñs partes / Primo de q̄ b⁹ i sequētib⁹ agendū ē pponit. Idē tullij i principio secūdi libri. Secūdo utilitatē pecuniariā a suo exclusōs pposito / idem eē honestū / vtile / ⁊ iustū sacris oīdit scripturis. De hoc tul. li. ii. ca. i. secūdi tractatus. Tertio cur non de utilitate mercatorū q̄stiosa / sed de pia dānosaq; q̄ Christū lucratur / determinat. Quarto ex dictis apostoli duplicē distinguens utilitatē / honestatem ⁊ utilitatem idem esse concludit.

Ca. ii. definiens que ⁊ quot in hac vita super ōnia sunt utiliora / ad nostriq; cōmendationem accommodatiora / quattuor habēs partes. Primo quib⁹ officiis aliorū animos ad nostri amorem allicere possum⁹ / in generali premitit. De hoc tul. li. ii. ca. iiii. secūdi tractatus. Secundo quante utilitates quātusq; amor populi euenit per mansuetudinis affabilitatisq; officia exemplo moysi docet. Tertio quibus virtutū officiis dāno populū ad sui amorē suiq; cōmendationem alixit / propositū confirmando explicat. Quarto alios amare voto ⁊ opere plurimū prodesse / vt ab eis amari valeamus ostendit. huius capituli cōcludens ppositū. De hoc tul. li. ii. ca. v. secūdi tractatus.

Ca. iiii. tres habens partes. Primo ostendit q̄ per iustitiam ⁊ prudentiam / nos fidos eē. ad dandūq; eis

consiliū aptos/hōies maxie arbitrant. De hoc tul. li. ii. ca. v. ii. tractat. Secūdo hōies magis insequi consiliū iusti q̄ prudentis definiēs/ demonstrat nihilominus et secundū phōs/ et secundū sanctos iustitiā et prudentiā eē conexas. q̄q̄ vulgus (cuius opinionē i hoc dicto insequit) aliter sentiat. De hoc tul. ubi supra. Tercio ad ppositū rediēs/ licet consiliū iusti cōsilio prudentis pferat/ tñ q̄ utilia sint viri iusti simul et prudentis consilia/ exēplo Salomōis. Joseph et Danielis on̄dit

Ca. iiii. ostēdens quib9 officiis hōies iudicant cū admiratiōe eē dignos hōre/ tresq; habēs partes. Primo viros sanctos Joseph/ Salomonē/ Moysen/ Danielē per iustitiā/ prudentiā/ eorūq; cōsiliū dignos fuisse admiratiōe et honore declarat. Secūdo hōiem consiliariū admiratiōe dignū/ virtutes debere habere/ vitiaq; fugere/ ex prudentie atq; iustitie pulchritudie/ dignitateq; ostēdit. Tercio illos maxie admiratiōe dignos decernit/ q̄ diuitias (q̄s pleriq; tñ vite pferūt p̄prie) contemnūt. Materiam hui9 capituli vide apud Tullium libro. ii. tractatu. ii. ca. quinto ultra mediū.

Ca. v. on̄dens liberalitatis officia ad multoz amicitia atq;rendā eē utilia/ q̄ttuorq; hīs partes/ Primo varios liberalitatis subsidialis modos/ secundū personaz circa q̄s ē exercēda varietatē/ distinguit. Secūdo quia nō oēs illā possunt exercere liberalitatē. ideo duas liberalitatis species cōdiuidit. easq; ad inuicē cōparat in prestātia. De his Tullius. li. ii. ca. viii. secūdi tractat. Tercio qualis liberalitas (que vsu pecunie aliū adiuuat) esse debeat. ut/ nec prodiga sit nec auara/ explicat. De hoc Tul. li. ii. ca. viii. secūdi tractat. Quarto exemplo Joseph/ summā in egypto exercētis liberalitatem/ dicta hec confirmat.

Ca. vi. liberalitatis operose exponens officia / tres
 q̄ habens partes / Primo cū cōsiliū bonū alteri da
 re sit huiusmodi liberalitatis maximū officium / ideo
 ostendit qualis esse debeat cōsiltari⁹ qui populi gra
 tiā vult assequi / exēplo Sauli ⁊ Joseph. De hoc tul.
 li. ii. ca. x. secundi tractatus. Aliqua que hic in textu
 ponunt / vide tul. li. ii. tractatu. ii. ca. v. post mediū.
 Secundo iustitiā ⁊ equitatē seruare / ad hoc maxime
 vtile esse / exēplo Roboam explicat. De hoc tulliy. li.
 ii. ca. vi. secundi tractatus. Tertio qualis esse debeat
 sermons affabilitas / ad grām conciliandam. De hoc
 tul. li. ii. ca. vii. secundi tractatus.

Ca. vii. que adolescentiū omendationē officia vidē
 tur esse utilia / sacris ostēdit testimoniis. De hoc tul.
 li. ii. capitulo septimo secandi tractatus.

Ca. viii. q̄nq; hīs partes. Primo pōit ad nrī omē
 dationē plurimū valere / quod dā liberalitatis officiū
 ereptionē pauperū de manu potentū. Secūdo hoc idē
 de hospitalitate / exemplo Abrahe ⁊ Loth declarat.
 De hoc tul. li. secundo. ca. ix. secundi tractat⁹. Tertio
 qualis esse hospitalis ⁊ qualiter eius officia exercere
 debeat / ostendit. Vide aliqua hic dicta apud tul. li.
 ii. tractatu. ii. in fine nomi capituli. Quarto docet hos
 pitalem non debere esse auaruz / aut prodigū duo lar
 gitatis genera distinguens. De hoc tul. libro. ii. ca. ix
 Quinto qualia liberalitatis officia esse debeant con
 cludit. De hoc tullius. li. ii. tractatu. ii. capitulo. viii.
 in fine. ⁊ ca. ix.

Ca. ix. docens quedā cauēda / tanq̄ inutilia homini
 ad statum honorabilem ⁊ diuturnum volenti perue
 nire / tres habet partes. Primo exemplo absalon do
 cet fugere simulationem seu in verbis / seu in factis.

De hoc tullii. ii. tractatu. ii. ca. vi. circa finem. Secūdo ne quis aut pecunia / aut adulatione gratiam cuiuscunq; acquirat. De hoc tullii. ii. tractatu ii. ca. viii. ⁊ circa principium ca. quarti. ⁊ circa fineꝝ capituli nomi. Tertio concludit propositum.

Ca. x. explicans quales episcopi debent suis se exhibere ministris ⁊ inferioribus / quattuor habet partes. Primo quibus illos possunt sibi reddere obligatos ostendit. inferiores elatos / ⁊ sanctitate simulata presumptuosos reprehendens. Secundo docet episcopos ⁊ superiores officia iustitie ⁊ equitatis debere obseruari erga pauperes ⁊ diuites. non accipiendo in iudiciis diuitum personas in damnum pauperum. De hoc tullius li. secundo / tractatu ii. ca. viii. ⁊ in fine capituli. xi. Tertio ob multas rationes utiliora esse officia liberalitatis in pauperes q̄ in diuites. De hoc tullii. ii. ca. viii. secūdi tractatꝝ. Quarto quantum sit hominibus difficile cōtemnere diuitias ostendit. Et ibi. quantum sit malū auaritia / quantumq; fugienda edocet. De hoc tullius libro ii. ca. xi. secūdi tractatus.

Ca. xi. tres habēs partes. Primo docet qualia nos deo cōmendant officia. Secūdo qualiter ep̄s mīstros bonos promouere debeat. malos aut punire. Tertio ostendit ecclesie vasa ⁊ thesauros potius alienari debere / q̄ misericordie officium in pauperes captiuos / apud infideles non exercere.

Ca. xii. Fidelitatem maxime tenendam esse in cōseruatione depositorum / exemplis ostendit.

Ca. xiii. Ambrosiu salutarē suis filiis ponit monitionē. vt malos fugiāt / pacēq; inter se habeant ⁊ caritatem. qm̄ hec sunt officia honesta. hominēq; valde utilia ad vitam consequendum eternam.